

Mode de sessions el Govern plantejarà el problema d'una reforma que, sense significar la absoluta derogació de la llei de jurisdiccions, se fassí una reforma jurídica que atengui a les lleitges aspiracions de tots.

El senyor CAMBO rectifica insistint en que la proposició no imposa cap nexe entre els firmants. Sols els uneix una qüestió de principi: la plantejada en aquesta Cambra.

Estima que's conjuncionistes faran mal en seguir la obstrucció; però això, en l'últim cas, serà qüestió a discutir.

Ab aquesta proposició no's fan els regionalistes solidaris de la conducta dels republicans i socialistes. Aquests podran seguir fent lo que vulguin, tina vegada aprovada aquesta proposició, la qual no se perge que no ha de votar-se, si, com diu el senyor Canalejas, demana més de lo que està disposat a fer el Govern.

Diu S. S. que dintre de pochs dies se presentarà la derogació de la llei de jurisdiccions. Doncs allavors, el votar aquesta proposició es donar un vot de confiança al Govern.

Estima, per acabar, que les paraules del senyor Canalejas poden quedar en l'aire, i s's vota la proposició ja finalitzada en quicun.

El senyor CANALEJAS també rectifica i demana al senyor Cambó que hi enfa la sinceritat, car es un sospiti de sigt el voler que hi haig vot.

El senyor CAMBO.—Estic segur del bon desig de S. S., però no es més ardent del que tenia el senyor Maura quan fou quefe del Govern. Creu S. S. que la força jurídica d'aquesta llei seria la mateixa votada la proposició incidental, que sense votarla, en el cas de que S. S. tinguis d'anar-se del poder sense derogarla?

El senyor GASSET recull algunes alusions del senyor Cambó i diu quels conceptes que ell va emetre contra la justicia els han emés, i més forts, persones tan elevades com el senyor Maura, el comte de Romanones, en Francisco Silvela, el senyor Moret y altres, dels quals llegeix fragments disdiscursos.

A la Cambra produïxen gran revol questi texts, sobre tot el del senyor Moret que diu que l'obrer quan demana justicia es aribilitat a ballossos.

El president té que agitar constantment la campaneta per imposar ordre.

El senyor SANTA CRUZ.—Lo lamentable no es que's digui, sinó que es ve-

El senyor GASSET segueix llegint frases dites per oradors de fama contra la justicia i termina diant al senyor Cambó que ja veu que no es ell qui ha dit lo més greu sobre les immoralitats de la justicia.

El senyor ALBORNOZ, en nom dels radicals, diu que sempre ha combatut la llei de jurisdiccions per estimarla una cobardia del poder públic, però que no vota la proposició perquè en el discurs del senyor Cambó hi ha vist una habilitat política darrere de la qual està el partit conservador. (Grans ripples.)

El senyor MAURA comença a parlar en mitj de gran expectació.

«Explica» el concepte de les seves paraules quan diu que anhela que desapareixi la llei de jurisdiccions. Ab això vol dir que desapareixi la causa que originà aquesta llei y la suspensió de garanties que hi hagué en 1905.

S'explica en el concepte d'imputació per l'abús de l'immunitat parlamentaria.

Repeteix — diu — que desitja que desapareixi la causa que motivà aquella llei y jo no puc fer altra cosa que expressar que en aquests moments aquella llei té de segur fins al moment en què el Govern cregui que devi desapareixer. (Aplaudiments dels conservadors).

El senyor URZAIZ, per explicar el seu vot, diu que té d'explicar quina és la veritat i quina la mentida en aquesta qüestió. La veritat està en les paraules que tingué més d'un sou deixàr dels cobrars i els que no van a la oficina hi aniran o quedarán cessants.

Se suspendrà aquest debat; s'acorda la sessió en seccions y s'alexeca la sessió a les 8't0.

es donarià patient pera que's falti a les demés.

Al senyor URZAIZ li diu que està equivocat, perquè els regionalistes en 1908 coincidiren ab el senyor Canalejas, que votà la proposició en tant que no la va votar el senyor Maura, es a dir, que no estem més apropi d'aquest, com s'ha suposat.

El senyor URZAIZ rectifica breument y's procedeix a votar nominalment la presa en consideració de la proposició, que queda rebutjada per 221 vots contra 23, entre ells don Lluís Morote y el senyor López Ballesteros.

Se concederà la paraula al senyor Miró per rectificar en el debat polític.

El senyor MIRO prega que's suspenga el debat en vista de la desanimació que s'ha produït a la Cambra.

El comte de ROMANONES.—S. S. tenia molta pressa en parlar ahir y va lamentar-se de que no continués la sessió. Era, doncs, lògic, que si afirmeva la llei, es innecessària; si duia cosa distinta es un atentat al dret.

Va parlar també d'declaracions: aclamacions abans d'aplicarla! «D'alhont van tenir més drets?

Ordre del dia. — S'aproven varis dicaments, sense debat.

Se'n posa a discussió un de la comissió d'incompatibilitat y incapacitat sobre'l cas de don Vicenç Gimeno.

El senyor MORAL el combat, diant que tracta d'un cas de nepotisme. L'interessat es fill d'un ex-ministre y se li ha donat l'autoriala d'una càtedra després de ser diputat.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

Hi intervé breument el ministre d'INSTRUCCIO y el senyor MORAL torna a rectificar.

El senyor QUEJANA consum el segon torn en contra, assegurant que's falla a la llei d'incompatibilitat en aquest cas.

El senyor RODES li contesta y rectifiquen abdós.

y errors d'apreciació grandiosos al dir que la llei era producte de la col·laboració de tots, quan tots la van començar determinant la sortida de les milícies republicana y regionalista, y va donar lloc a la Solidaritat Catalana. Dis S. S. que no fou discutida; és que S. S. entén que peta discutir una llei hi ha d'haver qui l'ataqui y qui la defensi, y que per no haverla defendit ningú la sigui signat discutida?

En aquella sessió jo puch dir, sense contradicció de S. S., que ningú va defensar la llei ni la considerava obra seva, y el senyor Maura va dir que no hi havia en el Parlament ningú que desitjés la seva derogació.

«Com pot el senyor Moret afirmar que tots col·laboren en ella?»

Va parlar S. S. de la circular que companya a la llei: si dirà mai mateix que la llei, es innecessària; si duia cosa distinta es un atentat al dret.

«També tens molt pressa en parlar ahir y va lamençar-se tota la seva responsabilitat.»

«També tens molt pressa en parlar ahir y va lamençar-se tota la seva responsabilitat.»

«També tens molt pressa en parlar ahir y va lamençar-se tota la seva responsabilitat.»

«També tens molt pressa en parlar ahir y va lamençar-se tota la seva responsabilitat.»

«També tens molt pressa en parlar ahir y va lamençar-se tota la seva responsabilitat.»

«També tens molt pressa en parlar ahir y va lamençar-se tota la seva responsabilitat.»

«També tens molt pressa en parlar ahir y va lamençar-se tota la seva responsabilitat.»

«També tens molt pressa en parlar ahir y va lamençar-se tota la seva responsabilitat.»

«També tens molt pressa en parlar ahir y va lamençar-se tota la seva responsabilitat.»

«També tens molt pressa en parlar ahir y va lamençar-se tota la seva responsabilitat.»

«També tens molt pressa en parlar ahir y va lamençar-se tota la seva responsabilitat.»

«També tens molt pressa en parlar ahir y va lamençar-se tota la seva responsabilitat.»

«També tens molt pressa en parlar ahir y va lamençar-se tota la seva responsabilitat.»

«També tens molt pressa en parlar ahir y va lamençar-se tota la seva responsabilitat.»

«També tens molt pressa en parlar ahir y va lamençar-se tota la seva responsabilitat.»

«També tens molt pressa en parlar ahir y va lamençar-se tota la seva responsabilitat.»

«També tens molt pressa en parlar ahir y va lamençar-se tota la seva responsabilitat.»

«També tens molt pressa en parlar ahir y va lamençar-se tota la seva responsabilitat.»</p

costumada sessió d'òrga, constituint el programa la primera audició de la soïssa catalana titulada «Flors de Maig», sobre motius populars del immortal Clavé. Acabarà l'audició ab el gransíons himne a «Gloria a Espanya» per l'Orfeó Barcelones i la societat coral d'Euterpe, acompanyat pels orgues elèctrics.

Propietaris, industrials, comerciants; instalacions elèctriques gratuïtes. Condicions excepcionals. Juveo Serra. Bilbao, 209.

Lavabos, Waters, Banyeres. Models nous. — Preus redunts. Jaume Sauré. — T. Pelayo, 7. Ha celebrat la seva primera Comunió la distingida nena María Argemí i Oliva. El seu pare don Manuel Argemí ha obsequiat als invitats ab un esplèndit luchi.

Lisol Desinfector ab Lisol! i no tingueu por el cap contagii.

Les millors pastes seques i dolços per thè. El millor pàr per les tortadetes del thè. La millor mentega Chantilly i el millor thè, se serveix i se ven en el Royal, Rambla Estudis, 8. Fabricació clara. Servei a domicili. Telèfon 2571.

Dissaparé a la nit se celebra en el Restaurant Martín un dinar en obsequi del nostre estimat amic i company en Jaume Boil i Mates.

Les inscripcions poden ferse al mateix Restaurant fins al migdia de dissape.

La decoració dels llavis y genives, de la cara y de la pell, en la cloro-anemia, despareix ab el Diamogén Saz de Carlos, que es tònicament reconstituent.

Ab gran solemnitat y plé de gom a gom el magnific temple de la Diagonal, se celebra ahir la festa de Nuestra Señora de Pompeya.

L'Orfeó Català canta magistralment la Missa del mestre Morales, y el distingut orador la Reial Capella del Palau, P. Janer, pronuncia un magnific sermó demonstrant com aper Nossa Senyora de Pompeya brilla el Cristianisme sobre l'història pagana.

Acaba la funció ab la solemne «Suplicia a Nossa Senyora de Pompeya», que tota la Comunitat de Caputxins, presidida pel P. Rupert M. de Manresa, entona des del presbiteri.

BODES, BATEIGS, FESTES, SOIRES, TES DE LA TARDA, LUNCHS, AB XAMPANY, DESDE 2 PTS., PER PERSONA. BANQUETS AB XAMPANY, DESDE 10 PTS. TÈS ESTIL ANGLÈS, DESDE 1 PESSETA. SERVEI A LA CASA Y AL DOMICILI. «ROYAL, RAMBLA ESTUDIS, 8.

Els nons pugen forts y resisteixen a totes les malalties i si prenen l'alieurop de Fosfat de calci gelatinós

Casadesús

del Dr. Cuixart. 250 pts.

Arch del Teatre, 21.—Barcelona

—El preu nou dels «Strobin» es de 30 centsims paquet a les drogueries, y servirà per reunitar dues vegades els sombreros de palla.

El prez, alguna mineral imprescindible per a la taula.

Borsa

Ganbis facilitats per la Gass J. Marsans Sol i Fills

Bancaçons 2 maig.

Sessió del matí

Operations Queda

4% Interior fl mes	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
F. C. N. Espanya fl mes	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
A. F. C. Alacant fl mes	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Premi del or	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Greus de comparsa	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Alfons.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Isabel.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Unics y mitges unics.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Quatre d'unics	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Quatre d'unica	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Frances.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Lluitas.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tancada

Giros

Madrid y places bancs, d. v. 0/00%, dany	25/10 d.
Londres 10 dies.	25/10 d.
París 10 dies.	25/10 d.

Deutes del Estat y del Municipi

Operations Diari Paper

4% Interior fl mes	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
F. C. N. Espanya fl mes	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
A. F. C. Alacant fl mes	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Premi del or	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Greus de comparsa	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Alfons.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Isabel.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Unics y mitges unics.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Quatre d'unics	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Quatre d'unica	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Frances.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Lluitas.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15

Session de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tancada

Giros

Madrid y places bancs, d. v. 0/00%, dany	25/10 d.
Londres 10 dies.	25/10 d.
París 10 dies.	25/10 d.

Deutes del Estat y del Municipi

Operations Diari Paper

4% Interior fl mes	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
F. C. N. Espanya fl mes	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
A. F. C. Alacant fl mes	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Premi del or	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Greus de comparsa	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Alfons.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Isabel.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Unics y mitges unics.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Quatre d'unics	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Quatre d'unica	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Frances.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Lluitas.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15

Session de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tancada

Giros

Madrid y places bancs, d. v. 0/00%, dany	25/10 d.
Londres 10 dies.	25/10 d.
París 10 dies.	25/10 d.

Deutes del Estat y del Municipi

Operations Diari Paper

4% Interior fl mes	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
F. C. N. Espanya fl mes	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
A. F. C. Alacant fl mes	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Premi del or	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Greus de comparsa	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Alfons.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Isabel.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Unics y mitges unics.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Quatre d'unics	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Quatre d'unica	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Frances.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15
Lluitas.	80/15	80/15	80/15	80/15	80/15

Session de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tancada

Municipi

L'Ajuntament obsequiarà a la Simfonia de Madrid invitant-la a una visita al Museu y donant-li després un luncu al Palau del Governador.

A la sessió darrera de la comissió de Hisenda, el senyor Oriol Martorell, juny i ab els ferroviars, planteja la qüestió de les obres del mercat de Sant Josep, exigint la preferència peral contracista senyor Marimon, tan favoroset pels radicals. Deya el senyor Martorell que, no estant present el senyor Lluhi, pedia parlar ab més libertat.

El senyor Martorell segueix acceditant.

Per un vot de majoria guanyaren els ferroviars. Ara, veurem què decidirà el consistori.

També per un vot de majoria acorden que passés a la ponència de kioscos la reclamació formulada per l'ex-regidor senyor Vinaixa contra l'adjudicació de la subasta del kiosko de diaris situat a la Rambla, davant del carrer de Sant Pau.

El senyor Rosés, inspector del mercat del Clot, ha avuyent avuy, no sense sorpresa, que la comissió de Hisenda havia acordat temps passat suspimir ilegalment—dos llochs de vent que figuren al presupost.

Ha donat ordre de suspendre l'acord y ha passat l'assumpte a la comissió pera que posi en clar lo ocorregut.

«Hi ha hagut en això algún informe tendenciós?»

«Els Intransigents, comentant la sessió darrera, diu:

«No es menys curiosa la postura de los radicals con el alcalde que ja que hemos indicado mantenien con el Gobierno y con el governador. El alcalde les estorba porque no quiere presentar a firmar los libramientos para pagar los gastos que se dice se hicieron en la época del colero por el señor Serrallés, y que parece son las cuentas del Gran Capitán, y otra porción de cosas análogas que tienen aún pendientes del bienio anterior los señores Mir y Serrallés en colaboración con el acusador de Ferrier.

Por otra parte, su adhesión al gobernador civil hace aumentar su animosidad contra el alcalde llevándole todo ello a una campaña en nuestro estimado colega «El Progreso», con la que tratan de ver si puede quedar algunos días la alcaldía en manos del señor Mir y Miró, para dejar arreglos algunos asuntos como el del colero, que no les dejan dormir tranquilos.

Aquests complices anomenats del colero son els famosos complices que demandan examinar el senyor Carreras Canyí y que, per cert, tant li van costar d'obrir.

Ha acordat la comissió de Foment: Posar retols als carrers del districte I hem no n'hi hagi.

Desestimar la petició de que s'empeti un troc de la Rambla del Prat, perquè sols favorit a un particular.

Fet un projecte de modificació de rasants als carrers de Cubí y del Mercat, tocant a la Estació de Gracia.

Demanar consignacions pera posar fonts als carrers de Sant Agustí (Sant Eulari), Tarragona (Sant Andreu) y Folch.

Passar a informe la nova petició de la companyia del ferrocarril de Sarrià, de posar el parador del barri de Proveja a l'altra banda.

Cambiar les aceres del carrer de Fernando per altres de ciment, demanant al efecte consignació.

Requerir a la companyia que posals apparells de calefacció a Cà la Ciutat, que pagui les multes imposades per incumpliment ab el depòsit de garantia y que torni a completar aquest.

Quedaren sobre la taula: La concessió d'una línia de ràpids del Arc del Triomf a la Ronda de Sant Antoni; el projecte d'allargacions dels carrers de Bethlem, Jesús y María y Canals; el de modificació de límes de la estació del Clot y la colocació de una font a la plaça de Orla, Sant Andreu.

S'acorda fixar al concessionari del asfalt del carrer d'Avinyó 15 dies pera començar les obres, baix pena de cadiucitat.

També s'acorda adobar uns desaiguders del torrent d'Estradella.

Se van fer mocions denunciants: Un projecte d'allargacions del carrer d'Horta y adjacents; que's cobreixi la Cerdanya, entre els carrers de Baix i Rica de Sant Andreu; que s'empedri de Montaner; en el troc correspondent a l'interior; que s'obre el de Aleixandre de Dalt, tocant al de les Carmelites, y que's pregunti als propietaris de la Roca de Vallcarca si ceden terren pera les alçacions.

El senyor Sostres ha manifestat avuy

que, considerant que l'Ajuntament egofia una marxa negativa y totalment equivocada, se creya en la obligació indeclinable d'exposar el seu criteri a la sessió del dimarts vinent.

Diputació

Es a Madrid el diputat provincial don Ramón Roig y Armengol.

Entre algunes d'elles s'ha obert una suscripció pera continuat la iniciada per la Junta Provincial de Protecció a l'Infància y repression de la mendicidad, per regalar a don Ramón Albó les insignies de la gran Creu de Beneficència que darrerament li va ésser concedida.

Baix la presidència del diputat provincial don Lluís Moret s'ha efectuat en la Diputació la subasta del troc de carretera del Coll de la Maha a Belluga. Ha sigut adjudicada a don Narcís Bosch per 43.243'95 pessetes.

La Comissió provincial, secció de Governació, ha despatxat els següents assumptes:

Recurs d'alçada de don Pau Delnón y altres contra l'acord del Ajuntament d'aquesta ciutat relatiu a l'informació pública sobre'l servei d'il·luminació. S'acorda desestimar els recursos.

A la Diputació s'ha reunit la ponència que entén en l'estudi del contracte per la conservació de carreteres.

Durant el passat mes d'abril, a la Boixa del Treball, de Barcelona, instal·lada al Palau de la Diputació Provincial, s'han registrat 523 inscripcions de demanda y 278 inscripcions d'ofertes de treball.

Aquest matí, una representació de la Comissió del monument a Milà y Fontanals ha visitat al president de la Diputació, senyor Prats de la Riba, per convidar a veure les estàtues de bronze que l'eminent escultor Eusebi Arnau ha modelatades pera dit monument y que acaben d'essser foses en els tallers den Ballarín.

Per tenir ja compromisos concrets, el senyor Prat no ha pogut corresponder, com hauria sigut son desig, l'invitació però l'ha agrada amablement.

Agricultura

Ha tingut lloc el fallo del Jurat de la Exposició de Flors que's celebra en el Foment del Treball Nacional, organitzada pel Sindicat Hostil del Barcelonès, concedint els premis en la forma seguent:

A don Joseph Bisbal, jardiner de la Quinta Eugènia, del senyor Ferrer, Vidal y Güell, pel seu grup de roses premi de SS. MM. els Reys.

A don Pere Rífe, per sa col·lecció de roses trepadores; medalla de plata y diploma.

A don Ignasi Conill, per la seva instalació de clavelines; premi del governador civil.

A don Pere Rífe, per la col·lecció de 25 clavelines a gran flor, diploma y una escriptura de metall y per sa col·lecció general; medalla d'or y diploma.

A don Pere Rífe, per sa col·lecció de Pelargoniums (geranis), medalla de plata y diploma.

A don Joseph Busbal, per la instalació de fier tallada; diploma.

Ab l'objecte d'interessat en l'Assamblea internacional que se celebrarà a Lleida el 19 del corrent en prò del Nogueria-Pallares, obrir a la tarda va visitar l'Institut Agricol Català de Sant Isidre una comissió que, accompagnada dels senadors y diputats de la província de Lleida, estava constituida pels senyors següents: don Joseph Gil-Doria, president de la Diputació de Lleida; don Pere Mor, alcalde y president de la Cambra Urbana; don Manuel Florenza, president del Circol Mercantil y don Llatzer Civís, diputat provincial.

La representació de la Junta del Institut que rebé la visita, després de mostrar-se agrada a l'atenció, va fer vot per la realització del projecte, que deuen mirar ab interès y simpatia totes les comarques catalanes, per lo que va oferir l'incondicional apoyament del Institut y l'assistència, per lo tant, a l'Assemblea.

En el Concurs d'aparells pera inseccides palverents pera plantes, organitzat per l'Institut Agricol Català de Sant Isidre, s'ha dictat el següent fallo:

Primer premi, de 500 pessetes, al grup d'aparells construïts per la casa Vermorel, de Villefranche (França) y presentat per Regels y Vila, de Barcelona.

Els vòmits, coragre, ardors, inapetències, pesadesa, bils y dolors del estomach, cintura y esquena, etc., desapareixen al següent dia d'usar el

que, considerant que l'Ajuntament egofia una marxa negativa y totalment equivocada, se creya en la obligació indeclinable d'exposar el seu criteri a la sessió del dimarts vinent.

Se mencionen especialment els aparells «Nabos», de tracció animals, y una Torpedera de doble efecte.

El segon premi, de 300 pessetes, no s'adjudica.

El tercer premi, de 200 pessetes, se concedeix al ensoridor «Gobet», construït per la casa Gobet de Beleiveu (França) y presentat per Félix Schlayer, d'aquesta.

Accessis als aparells: «Don Rebs», presentat per Fratelli Ottavi, de Casalmonte (Itàlia); «Triumph» y «Cruis», per Juli Welter, de Málaga; «Madonnas», per Blas Madonna, de Sant Sadurní de Noya; «Guillema», construït per Julian Freires, de Beníns, y «Huson», construït per Nedre, de Paris, y presentat per F. Schlayer.

Shan declarat fora de concurs varijs aparells presents després del plat de admisió.

Shan expedit un diploma de cooperació als senyors don Francisco Aleixà y don Miquel Cortés, pels seus treballs en el citat concurs.

Demà apareixerà un número extraordinari de la Revista de l'Institut, en el qual es reproduiran gràfics de tots els aparells presents, ab un «detingut» es-tudi dels mateixos.

De Badalona

Gran solemnitat tingueren a Badalona els cultes que en honor de sa Patrona el «Centre de Nossa Senyora de Montserrat» va celebrar l'últim diumenge de abril. Ja a la vigília un tren de campanes a la iglesia de Santa Maria anunciatava la festa que s'acostava, y a la nit va cridar peligrosament l'atenció dels badalonins la forma y el bon gust ab que estaven engalanats els balcons de la societat.

Al matí del diumenge una gran concorrença de fidels, en sa majoria pertanyents a l'expressiu «Centre», va assistir a la comunió general regalamentaria. Feu una fervorosa plàctica preparatoria mossem Masana, Pobre. Durant la missa s'executaren compostos de celebrats autors musicals.

A les deu va tenir lloc l'Ofici, ab orquestra, estrenant la gran Missa del mestre senyor Valls, dedicada a la Verge de Montserrat. Ofegava la sagrada catedral el Riu, Francesc Rosal, que va fer gala de sa gran eloqüència. L'església temple estava ricament adornat y iluminat ab profusa. Després hi haqué Besamans a la Verge, mentre des de l'altar s'executava magestuosament la «Salve Montserratana».

A la tarda se va fer una sessió literària-musical en la sala d'escaptes del «Centre», hermosament engalanada. La missa de la presidència la havia cantat el senyor Joan de la Verge y al costat dels distinguts personalitats, entre les quals recordem el diputat A. Coris, don Bouaventura M. Pla, al diputat provincial don Lluís Isidre, al popular alcalde don Martí Pujol, alments d'alcaldes senyors Domènec Nadal y Miralles, al sindic senyor Lluhí, y als regidors senyors Pla i Padrós. També hi vegetaren el Riu, Sans, en representació del clero de Santa Maria; al Riu, Mestres, en nom del clero de la iglesia de Sant Josep, y als Rius, mossens Josep Capella y Lambert Botey, Pobre. De les seccions recordem el Circol Catolic, l'Armenian Order of the Immaculata, el Circol Tradicionalista Loredans, y alguna altra que sentim no recordar. Tant la part literària com la musical foren molt apaudides per la nombreosa y distinguda concorrença. Foren aplaudits especialment els discursos dels socis senyors Llampaies y Trias. No mens aplaudides foren les composicions executades magistralment pel Quintet Artístic y la senyorka Andreu Formells del Circol Català de Barcelona, essent ovacionada. Fou obsequiada ab una hermosa toya de Flores quel digno president del «Centre» don Leopold Botey li oferí en nom de la societat.

La festa, en resum, fou un èxit complet pera l'«Centre de Nossa Senyora de Montserrat», que tan entusiasmante treballava per l'engrandiment moral y material de la xamena ciutat lleidatana.

Ha passat el millor vida donya Alix Thierry y Durand, deixant en la major afiliació al seu fill don Lluís Durand, y essent també la seva mort molt sentida per quantes persones havien tingut ocasió de tractar a la finada, l'afecte y les simpaties de les quals s'havia conquerit ab les laudables dots personals que l'adornaven.

Acompanyant al seu fill y denys de treball en la pena quells affligits y els desigem cristiana resignació pera sopartarla ab paciència. A. C. S.

Necrologia

Ha passat el millor vida donya Alix Thierry y Durand, deixant en la major afiliació al seu fill don Lluís Durand, y essent també la seva mort molt sentida per quantes persones havien tingut ocasió de tractar a la finada, l'afecte y les simpaties de les quals s'havia conquerit ab les laudables dots personals que l'adornaven.

En el Concurs d'aparells pera inseccides palverents pera plantes, organitzat per l'Institut Agricol Català de Sant Isidre, s'ha dictat el següent fallo:

Primer premi, de 500 pessetes, al grup d'aparells construïts per la casa Vermorel, de Villefranche (França) y presentat per Regels y Vila, de Barcelona.

El venit de les obres, que s'ha destinat a la fundació del Centre d'Estudis de l'Institut, ha servit per a la construcció d'un nou edifici.

La més important d'Espanya, 30 sucursals al telèfon Central, Palau, 44, telèf. III. 1113.

Important: LA EGIPCIA és l'única funeralia que posseeix Cambra de Desinfecció, no servint cap artefacte sense que sigui prèviament desinfeccat. — NOTA: Esmeritat y ràpid servei tant en la capital com fora d'ella.

La més important d'Espanya, 30 sucursals al telèfon Central, Palau, 44, telèf. III. 1113.

Important: LA EGIPCIA és l'única funeralia que posseeix Cambra de Desinfecció, no servint cap artefacte sense que sigui prèviament desinfeccat. — NOTA: Esmeritat y ràpid servei tant en la capital com fora d'ella.

La més important d'Espanya, 30 sucursals al telèfon Central, Palau, 44, telèf. III. 1113.

Important: LA EGIPCIA és l'única funeralia que posseeix Cambra de Desinfecció, no servint cap artefacte sense que sigui prèviament desinfeccat. — NOTA: Esmeritat y ràpid servei tant en la capital com fora d'ella.

La més important d'Espanya, 30 sucursals al telèfon Central, Palau, 44, telèf. III. 1113.

Important: LA EGIPCIA és l'única funeralia que posseeix Cambra de Desinfecció, no servint cap artefacte sense que sigui prèviament desinfeccat. — NOTA: Esmeritat y ràpid servei tant en la capital com fora d'ella.

La més important d'Espanya, 30 sucursals al telèfon Central, Palau, 44, telèf. III. 1113.

Important: LA EGIPCIA és l'única funeralia que posseeix Cambra de Desinfecció, no servint cap artefacte sense que sigui prèviament desinfeccat. — NOTA: Esmeritat y ràpid servei tant en la capital com fora d'ella.

La més important d'Espanya, 30 sucursals al telèfon Central, Palau, 44, telèf. III. 1113.

Important: LA EGIPCIA és l'única funeralia que posseeix Cambra de Desinfecció, no servint cap artefacte sense que sigui prèviament desinfeccat. — NOTA: Esmeritat y ràpid servei tant en la capital com fora d'ella.

La més important d'Espanya, 30 sucursals al telèfon Central, Palau, 44, telèf. III. 1113.

Important: LA EGIPCIA és l'única funeralia que posseeix Cambra de Desinfecció, no servint cap artefacte sense que sigui prèviament desinfeccat. — NOTA: Esmeritat y ràpid servei tant en la capital com fora d'ella.

La més important d'Espanya, 30 sucursals al telèfon Central, Palau, 44, telèf. III. 111

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes. - Art antich y modern. - Pedagogía artística. - Museus y Coleccions. - Art nacional y extranger. - Curiositats barcelonines. - Ressenya de conferencies. - Exposicions locals y forasteres. - Llibres y Escoles

Notícies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

125

Composició decorativa (Fot. Mas)

d'una alumna de 14 anys de l'Escola Pública que dirigeix D. Rosa Sensat. — Carbó y pastel (varis colors). El dibuix es retallat y colocado sobre un fons de diferent color.

El dibuix sense carabaces a l'Exposició de Treballs Escolars

(Un altre article pera les famílies)

En nostre article (18 d'abril) posarem de manifest el fals argument de la resistència que diu que les famílies oponen a les reformes de l'escola; argumentem de que usen y abusen aquells mestres que estan mancats d'una sencera fe en l'educació y també aquells altres que porten una preparació professional insuficient per escometre ab valentia els problemes de l'educació.

Indicarem també en nostre article la necessitat de que les famílies destriuen, xii aquest argument esgrimir pels mestres, intervinguin d'una manera fiscaladora en les escoles hont els seus fills concòrden; consumant aquelles coses que tinguin la certesa de que estan malament y fent indicacions pera que s'a, adoptin aquells mètodes y ensenyances de sentit com que preconisa la nostra nova pedagogia. Així mateix intentarem convencer a les famílies de què el dibuix de l'àlbum usat fins ara a les escoles y del qual n'hi ha tants exemples a la Exposició de Treballs Escolars, no es més que un inútil passatemps y una vanitat. Pera ridicularitzar el dibuix de l'àlbum y desacreditar-lo als un mal nom, li aplicarem el de «dibuix ab carabaces».

Tenim dret a creure que aquell article de nostre va acostarse bastant al blanch a que anava dirigint. Apoyen aquesta creença nostra nombroses converses que

el dibuix de l'àlbum sigui un gran castell de guix que cap utilitat pot tenir sols habitable per la vanitat. [Ay, amics meus! que tal volta, algú trobarà quel camí del dibuix del natural es massa leny y pedregós, encara que menys a les possessions perpètues en educació, la adquisició d'aptituds y de poders que resten per sempre més ab l'individu, prests a servirlo en qualsevol moment.

Aquell colega que adopta en la ensenyansa del dibuix el mètode de reproducció d'objectes del natural, ja pot despedir-se de les flumes y preciositats de les laminerias de llàmina; ja pot dir adeu a les nobles testes grecques, a les cares de noyes pietoses que eren enamoradament d'alumnes sentimentals, a les calberes ab trenes tan ben il·ludades, als veells molins de la vora del riu tan mes langostosos... Tot això ja no ho farà més els noys y noyes que dibuixen del natural—que aprenen a dibuixar, no a copiar laminerias—perquè això els noys y noyes sols ho poden fer mentre y s'asfumant, això es, fent dibuix de l'àlbum, y els noys y noyes que copien del natural diuen sempre la veritat y res més que la veritat, per crua que sagui; per aquestes testes y paisatges admirables de les laminerias no més els grans artistes saben dibuixarlos del natural, y els noys y noyes no son més que aprenents y sols deuen dibuixar objectes humils, a forta honradesa artística, deixant per a les acadèmies d'art la figura y el gran paisatge.

El vell dibuix de l'àlbum dóna tota l'importància a l'execció perfecta, vol que l'alumne produexi o, millor dit, reproduexi un dibuix bell que sigui agradable als ulls del públic, sense preocupar-se si l'exercici es o no útil al noy, de si l'educa o no l'educa. El nou dibuix al contrari no pert un moment de vista al noy, vol educar-lo, vol desenrotllar energies internes, vol que's fass fort, encara que lo que que produexi no siga una perfecció artística, encara que desplagui als adults; si en cada nou dibuix que executa l'alumne hi nota tan sols un petit granet d'avenció, ja està satisfet, perque es indici de que l'alumne va dominar la tècnica del dibuix, perque es senyal de que la educació va creixent.

El dibuix del natural no es tan falguer com el de l'àlbum, mes es l'únich mercededor del nom de dibuix, y l'únich que ha demostrat sa bondat de resultats en la ensenyansa elemental. Les varies mostres que'n donem en aquesta pàgina, tretes de les instalacions de la Exposició de Treballs Escolars, corroboren lo que hem dit fins ara. Al triarles no hem buscat les més boniques, sino les que mostressin varietat de procediments.

Seguint un ordre lògich, esmentarem primer la capellada dibuixada de memòria per un noy de 8 anys. Es tracta de la notable instalació del senyor F. Sala Deulofeu, que no exposa més que dibuixos y pintures dels seus alumnes, en gran varietat de procediments. «Mes aquest dibuix, si es de memòria, ¿no es del natural?» dirà algú. Tampoc es de l'àlbum, li respondrem nosaltres. Quan el noy petit comença a dibuixar, no pot dibuixar immediatament del natural, perque no ha après encara a veure clarament els objectes en ses línies y proporcions. Lo que fa es dibuixar idees o concepcions d'objectes y d'accions, valentse de la memòria visual y de la ràhó. El noy d'aquest dibuix estem segurs que ja n'ha dibuixat molts d'objectes del natural; mes, per una mena de revisió, ha executat un dibuix que recorda els inventaris anteriors. El dibuix de memòria, fet segons un bon mètode, es un bon entrenament en la observació y en l'clariment d'idees. El dibuix que'n ocupa es elegant y bastant correcte de línies y ostenta, en son original, una deliciosa combinació de colors, molt ben aplicats.

Els dibuixos de l'escarxofa y del fris de les aglans foren executats per noyes de 13 y 14 anys d'una Escola Nacional de la Diagonal, baix la direcció de la directora dona Rosa Sensat. Son dues belles mostres que diuen el punt que pot treure del dibuix del natural ab sols una mica de bona voluntat per part del mestre. Els materials usats son el carbó y els llapis de pastell. Ab sols llapis de colors, que son més econòmics, podrà obtindre una resultats molt semblants. El fris es composició de la mateixa alumna y deixa entreveure les infinites possibilitats de la decoració en la ensenyansa del dibuix. La sevra Sensat demosta ben clarament que, malgrat les males condicions de treball de la escola pública, també en ella se poden aplicar mètodes moderns.

El dibuix de les cardes fou executat per una alumna del Institut de Cultura y Biblioteca Popular pera la Dona, baix la direcció del professor de dibuix del mateix, senyor Moya. Es al carbó y ensensa lo que's pot fer ab sols aquest material. En la instalació d'aquesta entitat femenina es hont veiem el mètode d'ensenyansa del dibuix del natural més

desenrotllat. Hi hà que dir, per això, que no s'ha fet encara tot lo que hi ha per fer, car el mètode es susceptible d'altres desenrotllaments.

L'últim dibuix pertany a la sala dels PP. Jesuïtes, que son indiscutiblement els que s'enduen la palma entre tots els altres col·legis expositors. Aquest dibuix, d'una gran elegància y d'uns colors delicats, fou executat per un alumne de 14 anys del curs de comerç, dirigit pel professor senyor Moncerdà. Els materials usats foren el llapis ordinari y uns pinzellades de color a l'aquarela. En aquesta instalació s'hi veu un nombre de dibuixos segons aquest procediment, així com també un parell de pastells molt ben executats.

Entre els dibuixos al natural que apareixen en les varies instalacions de la Exposició, s'hi nota l'ausència del dibuix d'objectes comuns que no són flors ni animals. Això sembla ser encara un ressabi del antic dibuix, que no més se preoccupa de fer coses maques. En una flor s'hi veu més gust que en un tutip, y aquest sigui probablement un dels motius perquè s'preferix com a model. Un segon motiu d'aquesta preferència sigui potser que la flor no exigeix una gran fiducia en la ràhó com el tutip. No obstant, peral que s'ha compromès de debò al el nou mètode d'ensenyansa del dibuix, quasi tant li fà que's objectes siguin bells com no; lo que li importa es que cada nou dibuix executat representi un avenc en l'alumne, una nova dificultat venuda. Ademés, dibuixant objectes comuns s'hi descobreixen belles ocultes de forma. També de dos o més objectes que si no tenen res de particular, pot fersen fàcilment un grup interessant. Ens contava l'autor el Dr. Vogel que es curiós visitar les aules de dibuix de les escoles alemanyes. En elles s'hi acostuma a veure un gran armari ple dels objectes més heterogenis, que són els models de dibuix: tacons, olles, sopletes, turpines, mobllets de cafré, regadouers, sifons, etc. Varem prometre al Dr. Vogel que, quan fasdrà veure semblants armaris en les sis i una nova visita a Catalunya, també aules de dibuix de nostres escoles,

Al costat d'aquest treball necessari de crítica, ne farem un altre d'affirmació, senyalant y donant a conéixer lo que a nostre recle judici ens sembla bons mètodes d'ensenyanza del dibuix. Entre altres coses, ens proposem trigar, en una tanda d'articles, un programa de la ensenyansa del dibuix tal com deu ser, detallant y justificant els procediments y materials.

Mes, lo que cal que tots ens esforcem en fer, es una obra col·lectiva. D'aquesta Exposició de Treballs Escolars que tindrem oberta fins al 20 de maig, se'n haurà de desglossar un grup dels expositors pedagògicament més moderns que, ab altres del mateix caràcter que no han concorregut a la Exposició, adquiriran el compromís de fer, anyalment una modesta exposició pública d'aquelle treballs escolars que representin una novetat de mètode y un avenc en l'ensenyança. A n'unes exposicions anuals hi faràm anar a les famílies y allí, devant dels objectes, les convencem de coses de les quals haurà encara dubtar. Y als mestres desitjous d'aprendre, els hi farem il·lusions pràctiques ab alumnes, prestatos a demostrar els nous mètodes. Y hi haurà discussió y companyerisme; y ens ensenyarem els uns als altres les coses que no sabem.

Si una matèria d'estudi hi hà sobre les altres que pugui donar resultats més brillants a les escoles espanyoles y catalanes que a les dels estranger, aquesta es precisament el dibuix. L'àfrica mediterrània dels nostres noys es per naturalesa més sensible a les belleses de forma y de color que la dels noys d'altres terres de major progrés pedagògic. Nosaltres recordrem encara, ab fruici, aquelles magnífiques exposicions de dibuixos del natural que feia el Colegio Mont d'Ors en temps del senyor Torras García. Nosaltres ens admirarem encara de lo que en dibuix saben fer els nostres noys, cada vegada que anem a Terrassa a visitar a l'amic Palau y el seu col·legi. Nosaltres ens hem vist ni Estats Units,—loch, potser, hon, el dibuix s'enserena millor als noys,—dibuixos tots pels alumnes

ques,

que tot ho deixi ab el gust sobri y mesurat que escua als mediterranis. Batallem per la reforma de la sensenyansa del dibuix a la escola. Quan això sigui una realitat, haurà obert la porta para que vagin entrant totes les altres reformes, algunes dels quals les necessàries que la de la ensenyansa del dibuix.

Eduard HOMS.

El baldaquí de Ripoll

Parlem del cimbori que l'arquitecte Joan Rubí y Bellver ha posat dins la basílica ripollesa, però parlem sense intent d'enfarrat en una qüestió que tingue res de personal, font critica subjectiva, baix els punts de vista en què s'és col·locat son autor en l'article insert en el número passat de la «Pàgina Artística». Després de parlar-sols en el terren de l'art y de les idees, sense haver encara cingut occasió d'apreciar en el seu conjunt la obra mateixa del il·lustre arquitecte reusenc, movent solament l'amor que cinch a l'art de nostra terra y als seus antics monuments. Per això provarem de valdrem dels mateixos conceptes y mòs usats per l'autor del baldaquí y també de les paraules que's troben en el curt comentari que segueix a l'esmentat article, tota vegada que no puga mosstrar-ho conforme ab tots ells.

No sé pas que mai ningú hagués demandat quel cimbori a construir a Ripoll degué tenir qualitats puramente artístiques, sols en el terren de l'art y de les idees, sense haver encara cingut occasió d'apreciar en el seu conjunt la obra mateixa del il·lustre arquitecte reusenc, movent solament l'amor que cinch a l'art de nostra terra y als seus antics monuments.

May es tan bella l'obra com quan inédita! Els verds horitzonts qui oferixen al viatger assegat aigua de fer y ombra boscosa, vistos d'arop, sovint resulten muntanyes sols vedades de la selva y esbarzerars; la ponçola qui corona tota la idealitat de les coses que comencen rosa escatada, plora de sortides carterades de la vida y la inanitat, son perfume. Però may resulten iguals l'esforç vers l'acompliment, la il·lusió, la lluita enfortida, la poesia del mensur.

Allí quells quadres eren humils, ingènuos,

Dibuix al carbó, del natural (Fot. Mas)
executat per una alumna de l'Institut de Cultura y Biblioteca Popular pera la Dona. — Professor: don J. Moya.

tan deliciosament frescals, tan exhibents y tan admirables, com els de aquelles antigues exposicions del Mont d'Ors.

Aquí podem arribar a un mètode de ensenyansa del dibuix en nostres escoles que sigui una plena educació artística, que conservi y desenvolupi en tots els individus aquest instant de bon gust que tots portem al nèixer, que fassí desaparèixer la llenguessa de nosaltres llars y de nostres vies públi-

ques.

Per això m'apar equivocat pretindre servir als interessos de l'art romànic y encaixar dins les més íntimes maneres de ser de l'art romànic usant només lo que no fa per si sols romànica ni gòtica a una cosa, no cuidant de les formes especials de l'art dels segles XI y XII.

El problema que presenta la obra a fer a Ripoll era d'agermanar lo que devia ésser com l'ànima y el cos d'aquella: simbol y formes. Res de pretendir ni una cosa ni l'altra. Però, si el cimbori nou té solament lo primer, no podrà pas tenir paralelisme ab la vella portalada ripollesa. Podrà convergir-hi en lo representatiu en lo subtil, però deuria divergir-hi en la vestidura artística, en lo que fa que degui considerar-se com a obra romànica. El simbolisme per si sol no es prou per agermanar davant dels ulls formes artísticas diferents y modalitats en les quals no es pas fàcil buscarni la deuina unitat.

La tendència a la representació y al simbol es la característica més viva de l'art cristian, però si sols no fa que una obra sigui característica de l'art romànic. Precisament per això devien intervenir les formes; per eservir als interessos del art romànic.

Y dit això, que no sé si hauré tingut prou traça en ferho comprensible, ans de deixar la ploma crechs que es del cas comentar el concepte que del primiut romànic artístic sembla tenir generalitat. Però crechs excedeixen suposar que en la època de la construcció olívana això ho invalida l'autenticitat filial de la pobresa general.

Entenç que en aquells temps, si hi havia inhabilitat y formes rosques y poc refinades, no hi faltava pas gran riquesa. Els documents, les donacions y inventaris de nostres esglésies expliquen com aleshores se suplia arribar a la qüestió que no sabia produir l'enginy. L'or abituava en nostres grans esglésies, fins al punt de que varies d'elles ja al segle X tenien estàbuls d'or en l'altar, no faltant pas notícies de riquesa i variada vaixella litúrgica dels més preuats metalls, de codices de porpra y lletres d'or y argent, de fastuoses enquadernacions, de pedres y gemmes que avui ens sembla impossible que haguessin existit.

Qui més pot demanar a un pintor que passin de 20 anys? Temps! Que passin de 20 anys uns altres anys que nodreixin aquella pensa y enrobustisse aquelles més ciutades.

Si jo cregues en la gjettatura, no creuria víctimes d'aquella llei materna y sobre les persones y les famílies, sinó que copiaven.

Menys altres viles espanyoles insuren tantes obres d'art que tradicionen la solitud de sos carrers y les remes de sos horts, Lleida no ha tingut mai un pintor, un poeta, un músic,

23

Dibuix del natural (Fot. Mas)
executat per un alumne de 14 anys d'un col·legi de PP. Jesuïtes, baix la direcció del professor don E. Moncerdà. — Dibuix al carbó y colors d'aquarela.

ESTUDIS UNIVERSITARIS CATALANS CATEDRA D'HISTÒRIA DEL ART CATALÀ

Diumenge, dia 12, a les onze del matí, en la sala Viladomat del Museu Arqueològic, conferència del catedràtic don Joseph Puig y Cadafalch, sobre

“Les noves descobertes a les excavacions d'Empuries”

Dijous, dia 16, a les deu de la vesila, en el Centre Excursionista de Catalunya, el catedràtic mossoen Joseph Gudiol començarà'l seu curset sobre

“La Pintura Catalana Antiga”

Dibuix de memoria (Fot. Mas)
executat per un alumne de 8 anys del Grup Escolar de la Sagrada Família, baix la direcció del professor don J. Sala Deulofeu. — Dibuix al llapis, resseguit ab tinta. Colors: verd, vermell, groc, dos blaus, morat y marró.

De l'horta de Lleida

Una casualitat que beneixia va sarneixenfront d'uns quadres del jove artista lleidatà Lluís Botines, Muntanya de la via cèntrica les amables remors l'hivernal tarda ciutadana, però mai pa s'ha gaudia la visió d'un matí primaveral de l'horta de Lleida.

Jo no sé qué tenen les obres inèdites que'n atraien comunicantnos una marada de l'inspiració que les ha convidades, y que encara palpita tota serra en la obra no esforçada pels veus de la publicitat. Després, quan aquella obra obtindrà la sanció pública y el seu autor ressoni gloriosament, l'ofidumant, ens parlarà de l'artista que arribat a la plenitud de la glòria, centromaien el lloret consagrador; p'menires inèdita conserva tota la gunitat del pensament materialista, el perfum d'una rosa encara ponç. L'obra inèdita'n parla de la idea sessional que fa batells pols y molars les mans en convulsions d'incògnita, de les difficultats que sorgiran imprevistes com vel que'n deixa envirar l'acompliment però que's impideix arribar; de la Glòria, que pasrà ràpidament ab el frech de

